

[Tesdorpf.]

Jeg vil gerne rette en positiv indvending mod formen af dette lovforslag. Jeg vil spørge den højtærede landbrugsminister, hvorfor det kun skal være foreninger, der skal have mulighed for at få lån. Jeg forstår ikke, hvorfor en enkeltperson, som løber den risiko at bygge et frugtlager og som i et sådant frugtlager, hvis han ikke selv har tilstrækkelig frugt til at fylde det, kan give plads for andres frugt, ikke skal have den samme mulighed for at få lån som en forening. Jeg synes ikke, der er nogen grund til ligefrem at tvinge folk til at danne en forening, når det ikke er nødvendigt. Men rent bortset fra denne betragtning vil jeg gentage, at det konservative folkeparti er imod forudsætningen for lovforslaget, nemlig at pengene skal skaffes fra en genopbygningsfond ved hjælp af Marshallhjælpens penge, og derfor kan vi ikke tilsige lovforslaget vor støtte.

Axel Sørensen: I modsætning til de to foregående talere er mit parti positivt indstillet overfor det foreliggende lovforslag, hvis formål er at støtte et fremstød for dansk frugtavl og eksport af dens produkter.

Den erhvervsmæssige frugtproduktion er ny her i landet. Erhvervet har nu ca. 11 000 ha beplantet mod 1 800 ha i 1929, det vil sige, at man her står overfor et opsving af stort format. Der er i disse tyve år investeret store kapitaler heri, og på de tider, hvor arbejdsledigheden har været stor her i landet, har der været beskæftiget en stor del af arbejdskraften ved frugtavlen. Ser man på sagens økonomiske side, vil man se, at medens vi tidligere har importeret frugt for indtil 20 mill. kr., eksporterer vi nu frugt for et beløb af 40 mill. kr., altså et ikke uvæsentligt beløb.

Man vil forstå, at investering er nødvendig indenfor frugtavlen. Dansk frugtavl står efter min mening i dag ved en korsvej. Der er al sandsynlighed for, at der såvel erhvervsmæssigt som arbejdsmæssigt kan skabes gode forhold. De store arealer, som nu er beplantet og er bæremodne ikke alene på god jord, men også på jord af ringere kvalitet, som ikke egner sig til anden anvendelse af landbrugsmæssig art, giver betingelser for en stor frugteksport — vi eksporterede således i 1948 35 mill. kg —, men en eksport af dette omfang forudsætter sortering og ensartethed i sorteringen, og hvordan er forholdene i dag på dette område? Den enkelte sortering er ikke ensartet og ikke tilfredsstillende. De, der kender de praktiske forhold, ved, at den enkelte

frugtavler i dag må sortere sin frugt og sende den til de salgsforeninger og lagre, der findes, og at kvaliteten ikke er tilfredsstillende for eksport i den kappestrid, som også vort land kan komme ud for. Salgsforeningernes virksomhed, som den er i dag, er ikke tilfredsstillende. Formålet med disse foreninger var i første omgang at sælge den indsendte frugt i købstaden og hovedstaden og at afsætte frugt til eksport, men den frugt, der ikke er sorteret ensartet, er en dårlig afsætningsvare. Frugtlagre i forbindelse med samlerforeninger vil derfor være et naturligt led i denne virksomhed. De skal kunne modtage frugten fra avlerne indenfor et større område, sortere og lagre den og foretage den nødvendige eksport. Vi står måske på tærsklen til en epoke med et afgørende fremstød på dette område. Vi ved, at folk holder af at spise netop den første kvalitet frugt, af den og den bestemte sort, medens man har mange forskellige sorter derude i haverne. Vi står måske overfor den situation, at det ikke længere kan betale sig at eksportere den mængde vand, som man i dag foretager eksport af ved at afsætte frugten ud af landet. Rent teknisk set står vi måske i dag nærmere ved at kunne fremstille en vare af anden klasses frugt på en måde, som betinger en meget stor afsætning.

Det er ejendommeligt ved behandlingen af et lovforslag som dette at høre venstres indstilling overfor disse forhold. Jeg vil med den højtærede formands tilladelse gerne citere et par enkelte linier af „Andelsbladet“. Der står her:

„Hovedtanken i forslaget er at yde lån under en egnet form, og at tale om socialisering i denne forbindelse er meningsløst. Så ville ingen søge om lån.“

Og man nævner, at andelsmejerierne og lignende foretagender indenfor andelsbevægelsen turde være noget af det sidste her i landet, som kunne tænkes at komme i den situation at blive overtaget af en ufyldstgjort panthaver; dertil er deres økonomiske grundlag, medlemmernes solidariske ansvar, for solidt.

På baggrund af den rodfæstede og solide indstilling, som finder udtryk i disse ord, forstår man ikke venstres stilling overfor lovforslaget. Venstre har her i salen hævdet, at investering af den foreslåede karakter bør ske ad den almindelige lånevej, nemlig gennem pengeinstitutterne. Det er ejendommeligt at høre, at venstre gør sig til talsmand for at bidrage til at skabe en højere rentefod på et tidspunkt, da man netop står foran en periode med vanskelige